

Vilkår

FOR

GLÅMDAL KRAFTLAG

**til ekspropriasjon m. v. for utbygging av Varalden og Bedafors kraftverker
i Brødbølvassdraget i Kongsvinger kommune, Hedmark.**

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 24. AUGUST 1984)

Ved kongelig resolusjon av 24. august 1984 er bestemt:

«I medhold av vassdragsloven av 15. mars 1940 §§ 62, 104 og 105 og forurensningsloven av 13. mars 1981 nr. 6 § 11 gis Glåmdal Kraftlag tillatelse til ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter og til utbygging av Bedafors og Varalden kraftverker i Sikåa i Kongsvinger kommune på de vilkår som er nevnt i Olje- og energidepartementets foredrag av 24. august 1984.»

Vilkår

for Glåmdal Kraftlag til ekspropriasjon i henhold til vassdragslovens § 62 og for tillatelse etter samme lovs §§ 104 og 105 av hensyn til allmenne interesser samt for tillatelse etter forurensningsloven i forbindelse med bygging av Bedafors og Varalden kraftverker i Sikåa i Brødbølvassdraget, Hedmark fylke.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 24. august 1984.)

1.

(Frister.)

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etter at tillatelsen er gitt og fullføres innen en frist av ytterligere 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges.

I fristen medregnes ikke den tid som p. g. a. overordentlige tildragelser (vis major), streik eller locout har vært umulig å utnytte.

Dersom disse fristene oversittes uten tillatelse fra vedkommende departement, faller tillatelsen bort i samsvar med vassdragslovens § 111.

2.

(Omløp ved Kutjern m. v.)

Et eventuelt omløp som bygges i anleggstiden fra Varalden via Kutjern til Damfløyta plikter Glåmdal Kraftlag å utforme med sikte på at fisk skal kunne passere dette under flomavledning. Det forutsettes at passasjen muliggjøres under de samme forhold også forbi Bedafors kraftverk. DVF treffer nærmere bestemmelse om utformingen.

3.

(Forurensning.)

Glåmdal Kraftlag plikter etter vedkommende departement nærmere bestemmelser å la utføre eller bekoste tiltak som er påkrevet for å avverke eller redusere virkningen av forurensning som står i forbindelse med utbyggingen.

4.

(Fisket.)

I.

Glåmdal Kraftlag plikter å påse at det selv, dets kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, tar de nødvendige hensyn for å forebygge skader på vilt- og fiskebestandene som berøres av utbyggingen og den øvrige drift av anleggene. Herunder skal kraftlaget i rimelig grad forebygge fare for tilslamming og annen forurensning av vassdragene, samt dekke utgiftene til nødvendig jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden.

II.

Kraftlaget plikter, etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk:

- a) å sette ut yngel og/eller settefisk (herunder flerårig fisk) av det antall, de arter og stammer, den størrelse og kvalitet, og på den tid, sted og måte som måtte fastsettes,
- b) å sørge for fangst av stamfisk og dekke alle utgifter med klekking, oppføring og transport,
- c) å bekoste biotopforbedrende tiltak for viltet i det berørte området,
- d) å anordne sperregitter foran tappetunneler og utløpet av kraftstasjonene,
- e) å bekoste fiskeri- og viltbiologiske undersøkelser, herunder langtidsundersøkelser og delta i felles finansiering av større biologiske undersøkelser som omfatter de populasjoner som berøres av utbyggingene,
- f) å foreta utfiskinger (uttynninger) dersom utbyggingene fører til overbefolkning eller forverring av de naturlige forhold,
- g) å utføre og vedlikeholde åletrapper på passende steder,
- h) å bekoste finrydding av fiskeplasser i Merratjern.

III.

Dersom det som følge av kraftutbyggingene oppstår skader som berører vilt- og fiskebestandene i området, tilpliktes kraftlaget utover det som er nevnt ovenfor å bekoste ytterligere tiltak som departementet eller den dette bemyndiger bestemmer, så fremt omkostningene står i rimelig forhold til det som derved vinnes.

IV.

Konsesjonæren plikter å innbetale et årlig beløp til Kongsvinger kommune på kr. 5 000,—. Beløpet forfaller til betaling når konsesjonen blir gitt. Den årlige betalingen forfaller på samme tidspunkt i de påfølgende år. Beløpet indeksjusteres etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer (for tiden 5 år). Beløpet skal nyttes etter nærmere bestemmelse

av kommunestyret til opphjelp av fiske i kommunen.

Vedtekter for bruk av beløpet skal godkjennes av Direktoratet for vilt og ferskvannsfiske.

V.

Alle utgifter forbundet med nødvendig kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovennevnte vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av kraftlaget.

5.

(Terskler m. v.)

I de deler av vassdraget hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan Olje- og energidepartementet pålegge Glåmdal Kraftlag å bygge terskler (grunndammer), foreta elvekorreksjoner, opprensninger m. v. for å redusere skadevirkninger.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE/Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av kraftlaget.

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan Olje- og energidepartementet pålegge kraftlaget å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

6.

(Godkjenning av planer, tilsyn m. v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE/Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med dette dekkes av Glåmdal Kraftlag.

Kraftlaget plikter å legge fram for NVE/Vassdragsdirektoratet detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for anleggene. Arbeidet kan ikke settes i gang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Innen en rimelig økonomisk ramme plikter kraftlaget å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det landskapsarkitektoniske resultatet blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale

seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Kraftlaget plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenes for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Kraftlaget plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift.

Midlertidige hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVE/Vassdragsdirektoratets samtykke.

7.

(Veger m. v.)

Glåmdal Kraftlag plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger og bruer hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvilstilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på kraftlagets bekostning.

Veger og bruer som kraftlaget bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse.

Skogsbilvegen langs vestsiden av Merrattjern omlegges i samråd med grunneierne. Eventuell tvist avgjøres av skjønnet.

8.

(Rydding av neddemmingssonen.)

Neddemmede områder i Merrattjern skal ryddes for trær og busker på en tilfredsstillende måte til et nivå på 195,1 m som er antatt flomhøyde. Generelt gjelder at stubbene skal bli så korte som praktisk mulig, maksimalt 25 cm lange. Ryddingen må utføres på snøbar mark. Avfallet fjernes eller brennes.

Dersom vegetasjon dør som følge av neddemmingen, skal den ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye, eller har over 5 cm stammediameter målt 25 cm fra bakken. I rimelig grad kan departementet pålegge ytterligere rydding.

Rydding av neddemmingssonen skal være gjennomført senest 2 år etter første neddemming og bør så vidt mulig unngås lagt til yngletiden for viltet i området.

Tilsyn med overholdelsen av bestemmelsene i denne post er tillagt NVE/Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med dette dekkes av anleggenes eier.

9.

(Naturforekomster, kulturminner m. v.)

Glåmdal Kraftlag plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper eller utgifter å unngå ødeleggelser av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner, eller på grunn av området naturskjønnhet eller egenart. Så fremt slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal Statens naturvernråd underrettes i god tid på forhånd.

Kraftlaget skal videre i god tid på forhånd

undersøke om faste fornminner som er fredet i henhold til lov av 9. juni 1978 nr. 50, eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fornminne som ikke har vært kjent, skal melding sendes med en gang og arbeidet stanses.

Om bestemmelsen i denne post gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

Manøvreringsreglement

for reguleringsdammene i Brødbølvassdraget.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 5. september 1975.)

1.

Reguleringsgrensene er følgende:

	Øverste	Nederste	Reg.høyde
I Møkeren	175,00	173,00	2,0 m
I Varalden	203,50	196,50	7,0 m
I Øyersjøen . . .	270,50	266,50	4,0 m

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige merker ved de enkelte dammer. Merkene skal godkjennes av det offentlige.

2.

Fra det tidspunkt av året da fløting til Sverige påbegynnes gjennom dammen ved utløpet av Møkeren og til og med den 25. juli skal det fra Møkeren slippes en vannmengde av minst 4,5 m³/sek. i middeltall pr. døgn.

I de år det ikke foregår fløting til Sverige gjennom nevnte dam skal det fra Møkeren slippes minst 4,5 m³/sek. i middeltall pr. døgn, dog først fra det tidspunkt det kreves av Jösseälvens flottningsforening av hensyn til fløtingen i det nåværende første distrikt av Jösseälvens flottled, og bare ut juni måned.

3.

I tiden 1. desember til 31. mars slippes inntil 8 m³/sek. i middeltall pr. døgn. Til andre tider av året enn de som er nevnt i pkt. 2, skal det slippes minst 2,5 m³/sek. i middeltall pr. uke, dog ikke mere enn naturlig tilløp.

Ved uttappingen tas hensyn til at isforholdene på magasinene påvirkes minst mulig, og i denne hensikt tappes først Øyersjøen, deretter Varalden og sist Møkeren. Tapping av nedenforliggende magasin må hele tiden minst tilsvare tilført magasin vann.

4.

De vannmengder som er nevnt i pkt. 2 og 3 skal bestemmes ved hjelp av en automatisk registrerende vannstandsmåler ved Holmen bru som ikke påvirkes av fløtningsvirket eller annet hinder i vassdraget. Avløpskurve skal opprettes og skal angi forholdet mellom vassføring og de vannstander som vannstandsmåleren registrerer.

5.

Når hensyn til fløting i vassdraget ikke krever annen manøvrering, skal — så lenge vannstanden i fyllingstiden ikke har nådd 0,5 m under høyeste regulerte vannstand i Varalden og Møkeren — den samlede tapping av tilsig til magasinene ikke overstige 2,5 m³/sek. Heller ikke bør nevnte vannstandsgrense overskrides i noen av magasinene i tidspunktet omkring 1. april.

6.

Når vannstanden under vårflommen er stigende, skal det med hensyn til Møkeren og Varalden iakttas at senest når vannstanden er steget til 0,3 m under øvre reguleringsgrense slipping av endel av tilløpet påbegynnes og foretas på en slik måte at avløpet fra Møkeren økes suksessivt og jevnt samt at øvre reguleringsgrense så vidt mulig ikke når før tilløpet er begynt å avta. Slik slipping behøver dog ikke å finne sted hvis det er sannsynlig at magasinet ikke blir fylt under vårflommen.

Også under andre flommer bør slippingen fra Møkeren og Varalden foretas på en slik måte at plutselige variasjoner i avløpet fra Møkeren unngås.

Vannslippingen under flom skal skje slik at avløpet fra Møkeren så vidt mulig ikke blir større enn det ville ha vært hvis reguleringen ikke var blitt gjennomført. I den anledning skal, når reguleringsmagasinene er fulle og tilløpet til disse er stigende, flomløpene åpnes etter hvert, dog ikke mere enn:

I Møkeren inntil 12,5 m av nåleløpet.
I Varalden inntil 8,5 m av nåleløp som har høyeste terskel.
I Øyersjøen inntil 0,7 m av det regulerbare flomløp.

7.

Jösseälvens Flottningsforening og eieren av dammen ved Helgeboda skal underrettes straks hver gang det iverksettes flomslipping fra Møkeren eller det foretas vesentlig endring i slippingen.

8.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand.

Over manøvreringen av dammene ved Møkerens og Varaldens utløp samt vannstandene i disse sjøer skal det føres protokoll som sammen med diagram over de registrerte vannstander ved Holmen bru skal være tilgjengelige for interessenter i Jösseälven. Interessenter i Bogsälven skal ha adgang til protokollen for så vidt angår vannstanden i Varalden.

Også over manøvreringen av dammen for Øyersjøen, samt over vannstandene i disse skal det føres protokoll.

Det observeres og noteres også om det forlanges nedbørmengder, temperatur, snødybder m. v. Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollene som regulanten plikter å oppbevare så lenge reguleringen består.

9.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan bestemme hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.